

SOS mod Racisme - Dokumentations- og Rådgivningscenteret om Racediskrimination

VerdensKulturCentret, Nørre Alle 7, 2200 København N

Til Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

25. oktober 2015

Høringssvar om forslag til lov om ændring af lov om dansk indfødsret (Ophævelse af erklæringsadgangen for unge født og opvokset i Danmark)

Ad. Lovforslagets § 2:

SOS mod Racisme og **Dokumentations- og Rådgivningscenteret om Racediskrimination** er enige i den del af lovforslaget, der tilsikrer børn en bedre retsstilling end hidtil som bipersoner i sager om dobbelt statsborgerskab.

Ad. Lovforslagets § 1:

Hvis man er født og opvokset her i landet, er Danmark ens hjemland, for man har intet andet hjemland. Børn, der er født her i Danmark og har haft deres opvækst her, skal derfor have mulighed for at erhverve dansk statsborgerskab ved erklæring, så de kan nyde de demokratiske borgerrettigheder, som man har som medborger i et demokratisk samfund.

Lovforslaget tager udgangspunkt i Lovbekendtgørelsen nr. 422 fra 2004. Heri findes § 3, som giver mulighed for at nordiske borgere kan få dansk statsborgerskab ved erklæring. Det er her ganske naturligt, at selv nordiske borgere, der ikke er født i Danmark, kan opnå indfødsret ved erklæring, og de krav, som skal opfyldes ved erklæringen, er ikke særligt detaljerede. Anderledes restriktive er reglerne i § 3A, som siden 1. juli 2014 har været gældende for indfødsret ved erklæring for udenlandske statsborgere født i Danmark, og som nu foreslås helt fjernet.

Fjernelsen af hele § 3 A undrer os ikke mindst, fordi Venstre og Det Konservative Folkeparti i Indfødsretsudvalgets betænkning af 20. maj 2014 gik ind for, at elever, der havde bestået folkeskolens afgangsprøve med gennemsnitskarakteren 02, skulle kunne opnå dansk statsborgerskab ved erklæring (jf. Bilag 1),

Tanken med § 3A var at styrke integrationen ved at give unge, der er født og opvokset her i Danmark, medborgerskab og samme rettigheder som alle andre, der er født og opvokset her. Selv om vi anser kravene i § 3A for at være urimelige på nogle punkter, tager vi skarpt afstand fra forslaget om at slette paragraffen.

En fjernelse af § 3A vil være et klart signal om, at unge udenlandske statsborgere, der er født og opvokset her i landet, ikke er medborgere, og de diskrimineres så endnu mere i forhold til nordiske statsborgere, der

end ikke behøver at være født i Danmark for at kunne få indfødsret ved erklæring. Det vil de facto være en eksklusion af disse unge fra fællesskabet og vil være meget skadeligt for integrationen.

De unge vil således være henvist til at søge om naturalisation gennem Folketingets love om indfødsrets meddelelse. Det fremgår af den indgåede politiske aftale om dansk indfødsret, at man vil stille øgede krav til bl.a. beherskelsen af det danske sprog, som er usædvanligt vanskeligt at lære. Samtidig vil de unge, som har nedsat funktionsniveau og derfor ikke fuldt ud kan tage folkeskolens prøver, få deres retstilling alvorligt forringet med fjernelsen af § 3A. Desværre er de ikke de eneste, der får deres retsstilling alvorligt forringet.

Det er ikke nok for forligspartierne, at man har bestået folkeskolens afgangsprøve. Vi accepterer naturligvis, at der stilles krav om dansk kundskaber, men det bør være på et rent funktionelt niveau. Ganske mange danske statsborgere ville ikke være i stand til at bestå Danskprøve 3, hvor både de skriftlige og de mundtlige prøver er præget af et såkaldt halvakademisk sprog, og hvor man skal kunne argumentere for og imod forskellige synspunkter, kunne beskrive statistikker og scanne store faktamængder i fx en uddannelsesbrochure samt besvare spørgsmål om indholdet i denne på under en halv time. Man skal kunne læse tekster med et ganske højt lix-tal og udfylde multiple choice-opgaver med svarmuligheder, der ligger snublende tæt.

Danskuddannelse 3

- "er tilrettelagt for kursister, som har en mellemlang / lang uddannelsesbaggrund fra hjemlandet og som kan gå forholdsvis hurtigt frem i indlæringen af dansk.
- Formålet med Danskuddannelse 3 er at give kursisterne en relevant kompetence i dansk, så de eksempelvis kan gennemføre en videregående uddannelse" (jf. Bilag 2 om Danskuddannelse 3)

Der findes mange danske statsborgere, som ikke har videregående uddannelser, og det er en vigtig dansk værdi, at de betragtes som lige så gode danskere som de højtuddannede.

Vi finder det derfor diskriminerende, at man de facto vil udelukke mange tosprogede, der er født og opvokset her i Danmark, fra at blive medborgere og få stemmeret og nyde godt af alle de andre demokratiske borgerrettigheder, fordi de ikke kan tage en videregående uddannelse.

En PISA-undersøgelse fra 2010 viste, at i København var antallet af funktionelle analfabeter efter 9. klasse steget fra 51 % til 55 % blandt tosprogede drenge. Blandt de etniske danske drenge var 24 % funktionelle analfabeter (Se bilag 2). Disse unge ville være ude af stand til at bestå Danskprøve 3, og man vil dermed ekskludere en meget stor del af især de tosprogede drenge fra at blive danske statsborgere og aktive medborgere i det danske demokrati. Det vil være katastrofalt for integrationen og sammenhængskraften i det danske samfund.

Det bekymrer os, at forligspartierne har fokus på eksklusion af udenlandske statsborgere i stedet for gennem medborgerskab at styrke følelsen af at høre til hos de unge, hvis hjemland er og bliver Danmark.

Den ligeledes foreslåede genindførelse af indfødsretsprøven vil være endnu en hindring, hvis spørgsmålene går langt ud over, hvad man underviser i inden for folkeskolen. Af samme grund vil vi kraftigt opfordre til, at Integrations- og boligministeren forpligtes til at fastsætte reglerne i et tæt samarbejde med ministeren for børn, uddannelse og ligestilling. De tidligere indfødsretsprøver var ude af trit med undervisningen inden for

folkeskolen. Man bør udelukkende kontrollere viden, som rent faktisk er nødvendig for at fungere i det danske demokrati.

Vi håber, at forligspartierne vil overveje endnu en gang, før de tager dette alvorlige skridt.

Venlig hilsen

p.v.a. **SOS mod Racisme &**

Dokumentations- og Rådgivningscenteret om Racediskrimination

formand Jette Møller &

centerleder Niels-Erik Hansen

BILAG 1

Uddrag af Indfødsretsudvalgets betænkning af 20. maj 2014

”V kan dog ikke støtte det under B nævnte lovforslag. V kan for så vidt godt støtte, at udenlandske børn, som er født her i landet, automatisk skal kunne opnå statsborgerskab, hvis de består folkeskolens afgangsprøve med gennemsnitskarakteren 02.”

”Af et mindretal (KF), tiltrådt af et mindretal (V, DF og LA): 2 b Ændringsforslag til det under B nævnte lovforslag Til § 1 2) I den under nr. 2 foreslåede § 3 A udgår i stk. 2, nr. 1, »eller er fyldt 18 år«. [Udeladelse af mulighed for at erhverve statsborgerskab ved erklæring for unge mellem 18 og 19 år, som ikke har aflagt folkeskolens afsluttende prøver med et karaktergennemsnit på mindst 02]”

...

”Til nr. 2 Den foreslåede § 3 A indebærer, at unge, der er født og opvokset i Danmark, kan erhverve statsborgerskab ved erklæring, når de fylder 18 år, men uden at have bestået folkeskolens afsluttende prøver med et karaktergennemsnit på mindst 02. Ændringsforslaget indebærer, at erklæringsmuligheden forbeholdes unge under 19 år, der er født og opvokset i Danmark, og som har bestået folkeskolens afsluttende prøver med et karaktergennemsnit på mindst 02. Er man fyldt 18 år, og har man ikke bestået folkeskolens afsluttende prøver med et karaktergennemsnit på mindst 02, må man således søge indfødsret ved naturalisation, herunder bestå de krævede prøver og/eller indsende den nødvendige dokumentation.”

BILAG 2

Uddrag fra IA SPROGs hjemmeside: Lær dansk <http://www.iasprog.dk/dansk-sprogskole-kbh>

Danskuddannelse 3 på IA Sprog er tilrettelagt for kursister, som har en mellemlang / lang uddannelsesbaggrund fra hjemlandet og som kan gå forholdsvis hurtigt frem i indlæringen af dansk.

Formålet med Danskuddannelse 3 er at give kursisterne en relevant kompetence i dansk, så de eksempelvis kan gennemføre en videregående uddannelse.

Uddrag af uddannelsesbekendtgørelsen bilag 3, afsnit 3.5:

Målet med undervisningen på Danskuddannelse 3, modul 5, der fører frem til Prøve i Dansk 3, er, at kursisten i relation til arbejde, uddannelse samt hverdagsliv og medborgerskab

- *har opnået indsigt i dansk historie og i kultur og samfundsforhold i Danmark og kan relatere sine erfaringer hertil*
- *kan fungere dansksprogligt i en- og tovejskommunikation ved anvendelse af et sammenhængende, forholdsvis nuanceret og komplekst sprog med en forholdsvis høj grad af korrekthed i de fleste kommunikationssituationer, herunder:*
- *kan forstå hovedparten af almindeligt forekommende kommunikation, hvor sproget er forholdsvis nuanceret og komplekst*
- *kan kommunikere mundtligt i et sammenhængende, flydende, forholdsvis nuanceret og komplekst sprog med en høj grad af korrekthed på en forståelig og situationstilpasset måde*
- *kan uddrage information af og forstå indholdet i et bredt udsnit af tekster, der er formuleret i et forholdsvis nuanceret og komplekst sprog, herunder autentiske tekster om dagsaktuelle og historiske emner og skønlitterære tekster*
- *kan formulere sig skriftligt i et sammenhængende, forholdsvis nuanceret og komplekst sprog med en forholdsvis høj grad af korrekthed på en forståelig og situationstilpasset måde om konkrete og almindelige hverdagsforhold*

(Uddannelsesbekendtgørelsen, bilag 3, afsnit 3.5).

BILAG 3

TV2 Nyhederne (20. november 2012)

Kan ikke læse mere end en Jumbobog efter 9. klasse

Det står skidt til for tosprogede drenge og mænd. Det viser nye tal, som forskerne bag den danske del af OECD's Pisa-undersøgelser har lavet for Politiken og DR P4 København. Det skriver Politiken.

"Vi står med en ny underklasse, som er blevet svigtet af skolen og måske også af forældrene," siger Niels Egelund, professor i pædagogik på Aarhus Universitet, til Politiken.

Tallene viser blandt andet, at 55 pct. af københavnske tosprogede drenges læsefærdigheder er så dårlige efter 9. klasse, at de betragtes som funktionelle analfabeter. Som funktionel analfabet kan man godt læse, men har svært ved at forstå abstrakte tekster. Niveaueet svarer nogenlunde til at kunne læse en Jumbobog.

Og ifølge Pisas opgørelse, der baserer sig på tal fra 2010, går det den forkerte vej. Andelen af funktionelle analfabeter i københavnske folkeskoler er steget fra 51 pct. i 2007 til 55 pct. i 2010, men stigningen er inden for den statistiske usikkerhed.

De etnisk danske drenge klarer sig nu heller ikke for godt. 24 pct. af dem hører også til gruppen af funktionelle analfabeter, og Anne Vang (S), børne- og unge borgmester i København, erkender, at skolepolitikken har slået fejl:

"At de her drenge ikke får en chance og falder igennem, det er det største problem, folkeskolen og samfundet overhovedet står over for," siger hun til Politiken.

<http://nyhederne.tv2.dk/article.php/id-60384569:kan-ikke-l%C3%A6se-mere-end-en-jumbobog-efter-9-klasse.html>